

tit

in placis concionetibus christiani ut colicinam docat, propter magis  
in his expedienti uidebitur, habita ratione qdificationis, et spiss  
spirituali uelicitatis nostrae.

31 Deligatur poterit Confessari, vel alijs uices has, ut eas per uita  
tias agnoscant, vel impudentem quod ad maiorem huius operis  
proficiunt aperte quiso. nolite eum nosquis qui sacerdos  
non sunt facultate dare possint frequentius quod. Octauo que  
que de communicando, quos ex metu magis in gaudiu*indecedit* iuuantibus.

32 Indanda facultate ieiunandi, hanc est in alijs penitentiaj con-  
cedendis iudeo, ne mensura rei rationis excedat datu*prolata*,  
ut omnes intelligant ad singularitatem non plenaria, hinc ie-  
iunio alijs non ieiunantij, dummodo ordinaria complicito,  
ieiunandi, que iuxta Constit. non sit, non introducat.

33 Unio ex conformitate mutua diligentissime levanda est, nec fe-  
renda ullus inter domisticos perturbabit, vel in mutua ligatio  
autem hinc. & audiret, currit, ut habeat in tacto falso. debita in  
gratia ieiunio perire.

34 Tunc iste qui omnes ali sacerdos, qui ex uidebuntur, iuxta  
Constitutionem aliquando inter annos officium habent, vel officia  
eorum, qui domi inserviant ad servitum aliquod obirent.

35 Unde scripta te litteras omnes, que scribuntur ad pontifices et quas  
ipso alijs scribunt, aut aliquilim viris filiis, qui ex domi officio  
nisi habent, donec constitut, qui ex litteris reddat aut non reddat, propter  
in uno magis expedienti uidebit, huius referat liquido inuenientio quo  
tantum momentum sit, ut de ceteris monachis uideatur. Les ante hanc  
autem alia ratione officiorum possint neminem scribere, mittere  
aut ligillare quemque habere licet tunc Provincialis facultate  
36 Non sunt dominic arca, nec infra missa nec libri lapicini, aut rani  
nec rora, ultra recreaciones introducantur.

100

## De auxilio animarum Cap; 4<sup>um</sup>

37 M<sup>er</sup>itorient hoc pertinere ad secundum totius societatis, ut ad aliam salutem et perfectionem suum hunc gen<sup>m</sup> remonenda inveniat et incepit et nos<sup>m</sup> Instituti puritate in Domini gratiis precepsere clausum re docere, ne non tam circa media ad hunc finem praevaricari quia ad modum Collagia, quam circa finem ipsorum, et usum mediorum ad eum conferentibus uectus hanc.

38 Videat an nostri zelus habeant animarum, sit an tristitia, ac dilectione ligetur ad eam salutem procurarent ut i<sup>m</sup> solent quos sanctus dei amor impellit nec videntur moderatos pro ratione diuinum laborem suscipi sint, sed multis etiam minus in proximiis iuvandis negligere tolerent.

39 Proprietas propriae spissae in Ecclesie verbum dei in predicatione, et haec triplex vel doctrinae propriæ lectionis, vel etiam in alijs Ecclesijs placet, et locis prestari potest, quo ad maiorem vel locis confirme videbitur, nominatio vero personæ per medium personarum in Christiana instruacione tam propria modo usata, ministerium ualde commendat. Et sicut intelligitur, Quina doctrina reuendit doceri populo ubi in maiori, quod ificatione ad fore obseruantur, modus autem sine id eanunde sine seips fiat, pro iocundatione ad glorificationem, et maiori utilitatem exigat.

40 Precious elegantia, et deponit signum confessarij, qui domini in administratis, sicut confessioni et communioni cum fratribus exercitantur, qui est dominus agnitorum confessione audiens, manifestabit operem suam et los qui in carceris, et hospitib<sup>m</sup> inuenientur iustitiae et carceris portent, et religiosi peccati operibus, que in litteris apostolici instructione sive et Constitutione proposuntur, inveniatur, sed haec omnia iuste ordinat et hinc deceptu rubequantur, qui presentat locum, et copiam nostrorum misericordiarum in Eius. Rebus solemnitatis.

41. Curiosus nostri in opere exercitij radicum accurate exerceantur, propter ea in leprosino experti nullus potest cibos esse, nisi prius, et raro sententia sua, scilicet probatissime.

- 42 Si operatione copia suspecta potest suspicere ad loca vicina habitos  
confusus prout ut simili operibus criminis furoris causa confundetur  
tempore, redcant.
- 43 Non permitat eis quae sacerdotij omnes adest, et domini huius, aut  
in Ecclesia aliqui maneat, qui occurserint nec possit illi proximo  
sit facere portant.
- 44 Cum quis predicatione, lectione sacra, aut confessione audiatur,  
uocat, prouideat et Todi, tempus, aliena reuaria illi definet.
- 45 Signis ad laicos ordinarios promoventur, aut in Confessariis, aut con-  
ciliatoriis iste diligenter uidebit; Crux tem de moneret.
- 46 Signetur isti, qui in Ecclesia nostra officia ad sacra accidunt, in-  
telligeretur uita sua, exemplo alios offendere, q. Min isto est, remu-  
dum per confessarium, vel aliquo tam convenienti rate adiu-  
bore curvit.
- 47 Non permetat, ut nostri cura mulieres religiosas et alienum  
quarunciam, insipient, ut ordinario illas confessiones audiant, vel  
ipsoz regant, quamvis nihil repugnet alegato auctoritate concionari, aut te-  
mel unius monasterii confessio, specialiter causas audire quod tra-  
men non fiat nisi postulant qui ei profunt.
- 48 Et si imprimitur officium ab Romani libri commissa diligenter  
affideliciter gubernaret, ne quis mortis alio quidque uicem numeri  
debet; si quando tali per officium sui occupationes licet egre-  
cionari, et confessores audire et alia ut ministris exercere poterint ac

## De ordine domestico cap; 5.

- 49 Quocida post oratione matutinali fiat sacra, cui interint  
et si sacerdotij non habent nisi aliquibus propter peculia-  
rissimas alias tempus ad sacra audiend. concessum sit;
- 50 Tempore or. et examini assignato, ita aliquip, qui obseruet, nam

omnes ipsi uacant quod et Minister ipse aliisque faciat, ut hys: dñe  
re dignioris linigiles.

SI synodus Domini conueniat, ubi misericordia aut subministratio operam dñe non  
uerentur cuius officium est obseruare in omnibus quod ad honestatē  
et decūtiam internam pertinet. Ecclesiam et claram in locis publicis  
est salutis trahens, et si quid quod non conueniat, annuntiantur hys:  
SI et posteriori manu signata cera ad minimis horis intermissis aliquo  
tempore ad refectarium regimur. Debet uenire et ieiuniorum.  
iuxta modum regionis, a tempore autem quo le nostri cubiti receper-  
erunt usque ad lignaria que excitantur septem.

S3 Benedictio et gratiarum actio in refectorio iuxta uolumen bre-  
vium Romane in 2. marta fiat: in 2. uero, et priuata recensione  
sunt antiqua Benedictio, et gratiarum Actio, que L. tingulis submis-  
et tam fieri possunt.

S4 In mensa sacerdotij profundant alios deum prob. non promoto-  
res se ad inter sacerdotes, nec inter eos, qui sacerdotij non habent  
ullus ordinis confituntur.

S5 Si aliqua de causa Preceptum pet. mensa ad illa non possit, cu-  
re ut minister adhuc.

S6 A brando, et a tertia hora una, debet autem generis puse colla-  
tionis vespertinam. Amida uenerationi religiose impendat,  
de ratione loci si fieri posse ostendat, et reprobata hys:  
laboris nimium concretae, non aliqua conlidente relaxabatur.  
S7 fiant Confessores, caput confitentes, et tingulis tabernaculo  
quibus sacerdotij onus qui commandat patiunt, intermissi de-  
bet. Preside docto aliquo, qui a de quibus agitur linea-  
litionem explicare, ac definire possit.

Cap; 6. <sup>1015</sup>

De ijs, que pertinent ad res temporales

S8 Magno, et corporali animo speret a diuina bonitate sua  
domini uictoria adficienda, si et nupti ad prouerbi dei regnū

- 110
- libi, et proximi serio incombant, et yste ratione indigentia, instituti nostri integritate violari nunquam permittat;
- 59 Habet procurator qui elemosynas petat, cui alios ad eum submittere possint, si nec statum iudicabit, ita tamen, ut quam paucissimi in mendicando occupentur;
- 60 Singulis mensibus a Procuratore ratione acceptis, et expensis presentis minister exigat, ut totius domus administrationis ratio ipsi constet, eamque reddere possit, cui, ex hoc, sive constitutus cauet tamen, ne domus alieno eve glauetur;
- 61 In ijs, que a ratione uicent, et a lectorum rerum uite necessariarum, aut convenientiarum, seccar, quamvis curuus, ita ut communis illa sit, et ualitudini nostrorum accommodata habeenda tamen temperie aetatis humilitatem, et pauperitatem, ut spissis edificationis in domine;
- 62 Ut curare debet, ne ijs, qui in uincula Domini magis cum proximi pueris exercent, neccaria subiectis privatis, maiora bona religione cogantur, ne mortis, ac estate debili minister fraternus donis, disponatur, ita ijs, qui neutra nat. aliis, indigent opem, adiutoriis assignare non debeat;
- 63 Egrotorum vero dona habebit magna, ut obseruat, diligenter tam in uictusratione, quam in ceteris, propter medicorum proficiuntur;
- 64 Sicut particulari quisquis ab externo aliquipue mittat, id in communem usum accipiat, ac disponatur;
- 65 Cauet ne domus ista aliquipue professione, sive tradicione redditus, Colligorum, praeceps quam in rebus minimis utatur;
- 66 Signis stabile donatum, legatumque domini fuerit protinus maneat, ut quam primus uendat, et percuti in ipsius reuersis iuxta illius iudicium expensas, temporis tamen opportunitatis ad vendend. non excludenda;

67 sitij forent pugiat, nec illa in confusione dimitte intentio, nec in tentatio respondat, nisi cogatur.

68 si bona dilectionis ex nostris distinctione essent si in eundem con-  
traria, si fabrica dilectionis momentum, et expensa extraordinarie  
faecunda essent aut si bona afferantur cum aliqua obliga-  
tione ad breviter deferat.

69 Depositum pecunie nulla propriez admittat, alienum non  
renum non, nisi causa fine dummodo sine eorum quibus non  
debeat, aut alienum id officiis sine magna offensione negari non

70 habere, quem minime dabit nisi in causis que, ad religionem  
Catholice pertinent aut aliqui sic sine ac ita uni faci-  
ant, ut non in albenis retinenter teantur.

71 Nullus domi iumenti expitandi causa ad usum alienius ex  
ipsa Societate ordinarie habeatur, nisi aut propter continen-  
ter infirmis alienius molestudine, aut propter publica nego-  
tia id necessarium, et unius indicaret beneficiis.

De communicatione cum externis, et  
gratitudine; ergo fundatores et benefacto-  
= 245 Cap 7. am

72 Mulieres iniungere, aut ad eas scribere, nisi in necessitate, aut ad  
ipsa magni fructus noscos non hinat, nec hoc quidem permittat,  
nisi viri natus probatus, et prudentius.

73 Non permitte feminas bonum nostrum ingredi.

74 Curie ne primario viris iniungere nostri consuecant, nisi s.  
Habes prius operum dicere, vel quod intima beneficia in  
Domino coniuncti essent.

- 73 Non sicut offerri munuscula, quia magnatibus ad regnacionem ostendenda  
offerri solent.
- 74 Non permittat, ut nostri cibum capiant opus extornerit: aut ab eis, cui  
egrotant, iustitentur; nisi causa non levius minima ad id concedens mo-  
neret, quam eandem ipsa os potest, si pro extorneri aliquis ad mensam  
sternit refecerit, incitandum uideatur.
- 75 Amicos conservare, eosque qui male erga nos effecti sunt, precepue-  
ti hominibus int non negligant auctoritatis, oneribus, et rationibus  
convenientibus in amicitia permaneant, aut sub altera amicarij tantum ef-  
ficere sturcat.
- 76 Observet erga fundatores, et benefactores tam vires quam  
meritos ostendentes sunt, eisq; gratitudine exhibeat, ita quia illis  
obligationes domus habet, et satisficeret.
- De ijs, qui admitti petunt, ad dominum diven-  
tum, aut foras mittuntur. Cap; 8
- 77 In societatem remiges admittant, nisi a domino, vel locutione ipsi  
li committantur sed a ipso, qui remiges secundum ad locutionem re-  
ferant, vel scribat ipsa littera, et nubis bonis dei praedita.
- 78 Si is, qui remites petuit, ad infra dicta Societatis iureus uale-  
tudine, et receptis injurat, potest cum tam hospite do-  
mi recipere, donec responsum a locutione accipiat, vel de eundo  
mittere, si expedire radicauerit.
- 79 Recedente fine licentia ab aliis locis Societatis, vel ab eis  
misum non admittat, sed huius expediri uidentur ad locutionem de co-  
tributis, et eius ordinatione expeditis, illis iomini, ut hospite, vel in  
alio iis loco detentis.
- 80 Charitate magna exhibeat erga alios de societate prius

num transiunt, eosque amantes hospitiis recipiat, ac meminerit, si  
et aliquis iudicet, aut dilectus sive non eos, si indigent, iuvare postea cuncte  
item diligenter dirigeat iuvare expeditionem hospitium, qui negotiorum  
rum causa domi resfiantur;

83 Externi ne accipiuntur hospitiis, ut domi serucent, nisi iuxta quod multa  
debitatur aut in officijs hinc magna offensione perturbandi non  
possit quia in re habet quippe de religiosis cui receptis, causa ad nos ducit  
et cum quis domi expectatur, est ei solum convenienter? hospitium autem  
quis solus foras mittitur, iste sit cui meritis justus confidere.

85 Nemine ex haec causa in alius locum mittat hic litteris patentiis

86 Si quis ex scrimis compescetur et ferre non posse domum vel  
mille habere continentem leviteretur, vel alia ratione miseretur du-  
bium, breviter admoneat, an alio mitti debet.

87 Infelici ad alia loca ea, quam tollantur ueraat, et in aliis inter-  
missionibus indumentis, quibus uentur primari non debent, nisi for-  
te ratio temporis, hinc aliqui in caritas suadent, metuoribus ipsa con-  
mutantur; reliqua non omnia, que ad iter necessaria erunt, ma-  
gna caritatis significacione ab eo loco, unde mittuntur, submis-  
sionentur, sumptibus omnibus eorum quae uero erit expensas itineris  
solueri.

## Regula Rectoris

De iis, quae ad eius personam et totius collegij  
administrationem pertinent Cap; I.<sup>um</sup>

1 Omni studio eritatur, ne talis sit, quale operatur in nostris Confite;  
minima officijs hui curam sicut positam esse intelligat, ut orationes, et san-  
cti reliquias totum Collegium uelut Eum in his inserviet.

2 Communes regulas ipsa seruit et particularia in cibis indumentis, et aliis  
amsterdami fuisse in regulis brevi optime in Capo 2. sic in his

834 Non permitat noscitur scolasticos frequentem, quae solitus  
die communicare, nisi particularis ob causas, habita magis ratione

- 100
- necessitatis, quam deuestio[n]is, & t[em]p[or]is tamen solemnibus in haec re  
disponere volebit; Coadiutoribus uero, et iis qui licet non dant  
opera longe facilius concedi potest, ut etiam inter e[st]udiorum  
dam communicent, h[ab]entes rerum optimum aut Confessariis delega-  
tis, ut id concedat iis quos ea ratione magis in s[an]cto iuvare in  
Domino indicabit. ¶ Et litterarum studijs. Cap. 4<sup>um</sup>
- 37 Nemine ad inchoatoria studia admittat, nec eos qui uilla ex Pro-  
vincialis commissione admissi fuerint ad alias facultates  
promovat abz. eiusq[ue]. Primitus approbat, cui post materialis  
consideratione et examen, de usque q[uo]d his typis significatur, quid  
38 Impedimenta removent, quae a theois animos scolasticoni au-  
cant, quales sunt nimis mortificatione, et secessione, vel exten-  
sa occupatione; Et circa illas ualeant ne speculare cura ani-  
madvertat ut et in laboribus meritis mod. teneant, et in iis que  
ad corporis plenaria religiosa commoditate sustentur ut diu-  
tius in studijs perservent, tam in litteris aduersorij, quam  
in eisdem curriunt ad Dei gloriam perficiant.
- 39 Videat quae nos Professari ornes haec munera fungantur  
unetz, & t[em]p[or]is & Rhytopolie, & Theologie. Professoriis ca-  
seruan circa opiniones diversitatem, que iis Contradicuntur, co-  
rationi studiorum scripta sunt; Intelligat tamen parte, vel per  
alios, quomodo scolastici in his theois proficiant, quod tam  
masuferent aliquo in iis inutilem t[em]p[or]is teneat ad h[ab]entem reforma-
- 40 Singulis E[st]udiorib[us] ¶ Iis uay salutis grandis Scholasticis ad  
quae destinatis sit, in quo eos ad horam, aut iugulum Collagi  
vel alio exercitio corporis, vel recreandi animi gratia mittere  
potest; in reliquis, aut Studijs. intermissionib[us] legeatur  
on.

- 100
- ordinis à Regio vel Provinciali constitutus
41. Et regio vel publicum in Scholis infra lucem non possit abs. Provin-  
cialis facultate ad eisq; in rebusq; qd id facere poterit
- 42 In aucto provendit ad gratias litterarias (ad quas nuptiae fru-  
culturae etis promovendi non possunt) figura in re alicuius momenti  
disponat. quod opit, breviter admonet.
- 43 Confessio sine reguli que ad Scholasticas Societasq; punit  
publice in refectorio sij, aut ter huius anni legantur
- 44 Sub fine Tholos eiusq; huius esse fortius Nellor intelligat  
audire Consulentes. Quoniam de unius eiusq; talento aconsevere  
et qd. huius profeciorum referre at sed aliqui ad sacra ordinis  
promovendi sunt, aut in Confessariis, aut Concionatoreis, aut Lecto-  
res elijendi. aconseveri

### De ordine domestico Cap; s. <sup>tum</sup>

- 45 Ut sit in regalis Prepositi eiusq; his.
- 46 Quando nostri ad sacra communione accessuri sunt, postea de-  
bus dominicis, curat, ut in Ecclesie (si commissarii peregerint) id faciant te-  
parati oamen ab externis, quanta huius force
47. 48 Preter Eunus syndicos, aliis particularibus syndicis in classib. his-  
tib; habeat, quib; p. fieri possit, ex prudenter et matur. diligenter
- 49 omnes, inter illos, quos ipsa indicatio est exigenda, huius qua-  
drante ante primum vel secundum corporis exercitacioni tribuantur
- 50 si 51 52 53 54 dominicis diebus, ut festis, si comode fieri possit et  
alijs etiam, si huius undecim sint aliqui, qui pro multis in scholam  
a huius undecim, quae inter annos nos lege concione habent quod  
convenient aliquid tempore evit. ut ad te parvus, pro tempore  
librio dandum erit;
- 55 56 Scholarum omnes, ubi fuerit aliqua eis copia, per me Soc;

(nisi quis eximendus videatur) debet talis <sup>1004</sup> Dominicus ad finem re-  
creationis propter praudem in tonis, seu rati<sup>t</sup> concessionis exercitari  
de iis verbis tractantes, quae ad huius abnegationem et in virtutibus  
perfecti, et fraternali caritatis spectant — Lap. 6; un-

De iis que pertinent ad res temporales  
omnia ut q<sup>uod</sup> in regulis depositis omniis hic illo 58, ac 59. d.  
et additis ad hunc 58. & hujus mens. — De iact. uictorij  
57, 58 Cum sollicitus uer in iis que ad uictorij paternae magis quia  
omnis iis qui probantur, exercitioris decentia ratus habeat. —  
59 usq. ad 63. oīa ut isti; hic plus omnia proibit illa cōpiā et in-  
strumentis. magnis, Lap. 7. De auxilio animarū  
communicatione cum externis et gratitudine  
erga fundatores, et benefactores

66 Det operam, ut a nostris ministeriis Societatis iuxta levitatem  
prescriptionum et cuiusque talentum exercitant non solum, sed  
etiam in alijs ecclesiis exercitibus de alijs locis, quam con-  
mode fieri poterit, remuneratio ministeriis obsecrare, chris-  
tianis communiatis habeat.

67, 68, 69, 70, 71, 72, 73, 74, 75, 76; haec in regulis depositis 14, haec  
enī Lap. 8. Regula Examinatoris

Quæ in Examinatore requirantur et quid postea debet  
Lap. 1

Qui examinat eos, qui in Societatem ingredi petant habeat op-  
eris cognitionem et rem eisq; Societatis, ac celum boni  
progressus iustius, ut nulle ratio dimicari ab eo possit, quod ma-  
gis in Dominis conuenient indecandit

111

2 Moderatus admodum sit in admittendis deficiens, non ut per eos tollicetur  
cooperari vocacione divine, ut augeatur in societate numerus oper-  
arioꝝ uincꝝ Christi, ita diligenter curandis sit, neq; admittatur nisi gen-  
itilis dei donis propeditus sit, que ad ipsius gloriam huc insitum habeat.

3 Quare alioꝝ societatis insed habet ut ipse agit cum ea societate. Denuo  
Gat quod hinc illius doctis, et notatis, huius autem clavis deoperatione  
verbis in istis ad insitum Societatis ius, significat, et accepta  
ab eo facultate illum compitis et huiusmodi aliud clavis sufficit  
ad hanc ratione admittere; alioꝝ uenit as eis mittatur, que a superi-  
ore designati fuerint, ne cum illis colloquuntur.

4 Hostigatus omnes designati sum, qui admissi considereret, allegant  
fuerint, cureret examinaret ut a superiori rescertur, et referante  
quid de eo sentiant, sup? autel quid facte oportet, constitutus.  
5 Si illa, qui ingredi cupit, nulli fuerit cum sapienti, intellectu  
eius nomine, et eorum, quibus cognitus est, extra domum impingu poter-  
it euangelio homines illa sit incaecit iste ad hoc ipsius, si ad suam in-  
electu mire fratre recessat; quod si adhuc de eo dubitaretur  
non parvus confort, si in spiritu exercitiis constitutus, quod  
factis, si res nouis constaret, intelligat a superiore non differen-  
tium responsus, aut omnino remittendus sit.

6 Breue examen, quo uti debet cum ijs  
qui ingredi petunt cap; 2

In primis, qui admittitur nulle inconvenientia recenter de quinque  
impedimentis spiritualibus, prius, tñ ut ea impedimenta ipsa quinque  
et Societate excludant, ille non intelligat, ne uere Societatem  
di occasiones accipiat.

7 Si aliquis ex ijs impedimentis in quaestione detegetur, non est  
quod ulterior poscedat, sed, quod fieri potest cum consol-  
ermitatur, si tandem tñ eo dona aliqua illustriora convergent.

- 1005
- principi consenseret omni cum suff. conferre.
- Si nullum tale impedimentum esset alterius intertrahetur, an omnino decrinit secularis religio nisi, quibus de cunctis aut genere modo desiderio esse ei in mente fuerant et quoniam sicut ea habuerit; an in hac animi sententia remissio aliquid factum fuerit et quatenus  
hunc tempore liberarentur societate ingredie et quid ipsi in  
vulnus ut hoc potius quam Palmae instituta amplectebatur;  
de qua quoniam gloriosa nostra prima ac ie mohy fuit.
- Hunc liberatum habeat animi propria tamen et moriendo  
in domo in hac societate, et an fuerit in eis talies admixta, et  
quae sit operis.
- Num habet et alienum, aut alijs obligum non morbo. Quibus  
seculari vel manifestum, an excedenti vel defectu malis  
qua sui parte patitur?
- Interrogetur de salute, latitia, parentibus, et ceteris condicione, an  
renum temporalem pecunia prostrans, et an ea causa, vel  
alia qualiter, nisi tamen ipsius opera indecent, aut pro-  
babiliter indeveni possit;
- An sit ex lege natus, vel a progenitorib; in oblio xpianus, an a mohy  
vel ex ecclesiis defensas, an aliquip ex cius progenitoribus no-  
tabitur fuisse, vel declaratur ob aliquis error contra nostram xpian-  
nam et catholicam fidem religionem;
- Si licetis propositus sit interrogatur, ubi ei opera dederit, quoniam  
procedit: Ingenii autem non indecij specimen ex sermone etale  
is coniugere licet;
- Si Coladutor est futurus petatur de salute ac viribus, an on-  
nino sorte mortis contentus sit futurus, et num aliquam ar-  
tem novavit, et observat, an ad virtutem, et deinde prosperius sit;

100

15 Tandem curando, ut, re qui admitti desiderant summa nostri instituti probacionis, ac difficultate que in eis sunt, bene intelligantur. De his quibus, que hic interrogantur, aut de instituto explicando discutatur, plura, aut pauciora iuxta personam qualitate, recognoscere inquin, et explicari possunt.

16 Religio, que ad officium examinationis pertinet, si quandocumque, qui in ea probatione sunt, vel alij a suis illi secundum erunt, petat ex officio magistri nomination;

17 Openi vero a se, et designati, ut cum illis collaudantur, qui ad missi pertinet, iustificari interrogacionib; videntur, exceptis, que interrogatio, non in iure, presenti

### Regula Magistri Monitionum. Cap; I;

De ijs, que ad eius personam, et instructum pertinet

Nem est magi momenti libri commissam intelligat, quandoque ex p. Monitionum institutio, pondere maiori ex parte eorum, profectus et usq; nrope societatis in dñs, curat, ut in die prae studiū propriū fecerit, inservi optius ad eos uenientes reddat.

2 Amabiliter preget, et uite integritate, ad discretionem ita se gerat, ut omnes, qui in probatione sunt ad eum in iustificationib; confidenter conficiantur, eis, si possit, conseruare aperient, et ab eis conflatim, et auxiliu in omnibus in his presenti

3 In domibus probacionis separatis processus regula, sicut huius beat etiam omnes regulas, et facultatis, alieno recte exceptis ijs, que Monitioni non convenient.

4 Habet locum sacerdotem fidei, et in rebus spirituali exercitata, a fratre designatum, qui in ijs, que in Monitione agendum sunt, sit eius coad'utor; Habeat etiam aliquem fratrem ex antiquioribus in virtute probatum, et prudentem, qui iuxta ordinem obedientiæ significet unitus, exercitia exteriora, in quibus

100

occupandū tunc, et manducat illos, cum opus est, ad illa facienda  
5 In domo, irotationi conuenient domini Professori, vel Collegio, ha-  
bitatione tamen distincta Mag. Noritiorum erit subordinatus, huius-  
proposito, vel Recleri, non tamen erit sub obere minister, hec nec eius pro-  
eius, in ea autem domo, vel Collegio, capitulo sit communis, ministris aliis  
qua Noritiis, et in magistro designata;

6 Hic magister Noritiis sententias in Manibatu tantum, sive de  
nibz imponeat potest, extra vero non nisi consensu sufficit.  
7 Habeat hic in Mag. Noritiis protestatio ordinaria ab solvendis a ca-  
libus referuntur Noritiis, qui sub ipsius cura doceant, nisi eius  
sue habeat facultas alia per de causa restinguenda videatur.  
8 Versari esse oportebit in lectione librum Spiritualem, ut deceptio-  
nes, quae in spirituella vita accidunt, non tam experimento, sed  
etiam lectione intelligantur, Quibus autem utiliter ipsa ut pse-  
nit, si ferri sunt, qui in libris catalogo numerantur; No-  
ritius vero est hinc legenos tradat, qui nostre inscriptis con-  
veniunt, neque ab eo aliena laudant auxiliariuntur,  
quidque autem de ceteris capient;

dari

Libri ad usum Magistri Noritiorum accommo-

Basilij Ascetica et regule	Nicodocus
Gregorij moralia	Vgo de St. Victore de Claustris
Augustini Confess. et medit.	Ricardus de St. Victore
Bernardus; Cassianus	Umbertus de crudite religiosorum
Bonaentura opuscula	Innocentius de contemptu mundi
Hemelis Dorothie; Macarius;	Thomas de Kempis de imit. Christi
Cesarii Arelatensis Epist.	et alia eius opuscula
opuscula Ep. rem Nili	Vincenctus tractatus de vita apostoli
Eusebii Abbatis	Ludovici Blois opera

Acta

Diversi Cantoriiani operula  
Albertus Magnus de Vincibili.  
Ceteri Cantoriiani sermones  
Landolfus de vita Christi  
**Historici**  
Ingenii Dialogi  
Eusebius Caesariensis de gloria  
Confessoris de vita Joh. Martini  
Enodij hispani Ecclesie

Vita Petri Salazar  
Vita St. Ignomini et Surij  
Letitius Damasceni et litterae Indicae  
Rethorus Alaniae apud se mirabilis  
Vita Petri St. Ignatij et alij similiter  
ad Novitium nobilitate accessum  
dati ex quibus de summe aliquas

1606

Norme  
incolle  
nugat  
theatrica  
Graeviae  
v. Domini  
castri  
civica  
It. e. H. g.  
Dacryptab  
gymna  
sp. et jud  
Corpus  
by analys  
2. July  
martyr  
reuelati  
1. Sept  
Butcher  
typograph  
Institutio  
Loh  
relatio.

problorum usq;

## De p<sup>a</sup> probatione Cap: 2

- 9 Postquam in Dno. Habuerunt ad probationem aliquem admittendum  
epe in domo, vel habet separata p. r. glat. i. hospitio more disci-  
puli deinde, vel usque ad 20. et amplius prout sufficiuntur d-  
iscipuli: ne es tempore de isto, que pertinent ad Societatem, ipse  
certior reddat ut Societas cum plenaria cognoscet.
- 10 Postmodum ei declarabitur, quemodo in eis locis se gerere debet;  
ac nominationem ne verbo, aut scripto (nisi sup. aliquia de causa non  
tempore aliud miseretur) cum exteriori, vel domestica agat;  
preferuam cum ipso, quod ad id sup. designari vix.
- 11 Librum completum ex animis ab ipso declaracionibz latine lingue  
et pro ipsi, qui can intelligunt, et legant res alias habent,  
nece non et eisd: lingui. In manus Confessionis, et Regulae com-  
mune habere debet.
- 12 Clericis duobus aut tribus diebus examinari accurate in incipit  
et relinquantur ei scripta projectum examen ut solus id matrem  
confidat nisi in aliquo particulari alio examen brevius pro-  
ponendum ipso huiusmodi indecavent.
- 13 Rotula litterarum typographicae July 3.ij anno 1550, et humanioris  
Confessionis, et Regulae communis eiusdem ostensantur, et relin-  
quuntur, ut omnia per otium magis considerentur; ipsi vero, qui

- litteras & symbolicas non intelligerent, satis esset carum summam de-
- 14 Ordin exanimandi est debet in primis respondere, ac prosequi, que  
quatuor p. capitulo exanimi continentur, deinde ex qua speci-  
ficatio ad litteratos continent vel tradicentes, vel Scholarum,  
aut indifference regimur autem omnibus integrum examen re-  
linquatur, non tamen tamen omnes particulatim exanimari  
sunt de ipsi, que ad utrumque pertinent, et si quis aliumus mem-  
bi occurrit, quod super sic oporteat, non iste notabie.
- 15 In his omnibus proponendis, et declarandis paulatim proce-  
datur, ut qui exanimantur, res omnes nostri inspecti iuxta ipse-  
rum grat. bene percipiant ad hanc maiorem satisfactionem.  
Habilianter et illa presentatione sunt magis explicanda, que  
postea aliquam difficultatem afferre possent ut de animi pro-  
prietate, ac servientiis deo ubique, et in se quatuor, de manifes-  
tatione personarum defectuum iuxta Constitutionem, de indifference  
ad gradus Societatis in secularibus, et Ecclesiasticis, et de mani-  
festat. conscientie statutis temporibus;
- 16 Signis ac simili maiori presentatione, quem pareret, et minus  
rem indifference, quam ad alia ministeria Societatis preter-  
ferret, et nesciebam nihilominus ad ea minus aperte, non tantum  
personat ei scriptu examen, ut reliqui, sed et S. R. C. cap.  
7. accurate illi explicetur, interrogetur, an patienter, te  
dimitti sines a Societate, dummodo ab omni ueste, et unctione  
liber maneat;
- 17 Si ergo ne vero omnes, ac hinc respondet, nam aliter in p.  
gratia incommoda inde viri possent, et nihilominus admoneat  
Constitutionem operat, ut si quis vero non respondisset, eius de  
ca

- 14 litteras & consilia non intelligerent, sibi esset carum summam de-  
cide  
Ordo examinandi est debet in primis respondere ad p[ro]positio[n]em quae  
quatuor p[ro]positio[n]ib[us] examini continentur, deinde ea quae spe-  
cialiter ad litteratas continent vel coadiuvant, vel Scholaris,  
aut inservient, quaevis autem omnibus inseparabili examen re-  
linquatur, non tamen tamen omnis particulariter examinari  
vix debet, quae ad ultimum pertinet et si quis aliquis mem-  
ti occurrit, quod sup[er] scire portat, tunc iste notabili  
15 In his omnibus proponendis et declarandis paulatim proce-  
datur, ut qui examinantur, res omnes nostri inspecti iuxta ipse-  
orum gradus bene percipiant de haec maiori satisfacti, et  
habiliter, et illa proportione sunt magis explicanda, que  
postea aliquam difficultatem a ferre possent ut de animi pro-  
prietatis ad seruendos ubique et in re quacunq[ue], de manifes-  
tatione suorum defectuum iuxta Constitutio[n]em de inservientia  
ad gradus Societatis in Scholaribus, et litteratis, et de mani-  
festat. conscientia Societatis compo[n]it.  
16 Signis ac scilicet maiori proportione, quam pareret, et mino-  
rem inservientia, quia ad illa ministeria Societatis pre-  
ferret et videlicet nihilominus ad ea minus aperte, non tantum  
tum personat ei scriptu[m] examen, ut reliqui, sed et S. R. cap.  
7. accurate illi explicantur, interrogatur, an patiencie, te  
diviniti sinec a Societate, dummodo ab omni uto, et permissione  
liber maneat  
17 Domineq[ue] uenient omnes, ac hinc e[st] respondet, nam aliter ipsa  
gratia incommoda inde viri possent et nihilominus admovere  
Confessarium oparet; ut si quis vere non respondisset, eius de  
ca

- ca re conscientia stimulat;
- 18 Sed quod erit in interrogacionib; quod servari responderet obser-  
vabatur, ut pro isto ei interrogatio placuerit, declaratur tanquam ei,  
quod iuxta Const<sup>it</sup>ut<sup>io</sup>nem p<sup>ri</sup>ma manifestare.
- 19 Promittat, se relietur omnia bona p<sup>ro</sup>p<sup>ri</sup>a post uita uana ad ingressu-  
tu, quanuscunq<sup>ue</sup> iniuratum a sibi fecerit et declarata, quod  
aliquis eius promissionis, nec notum est, nec tota p<sup>ro</sup>p<sup>ri</sup>atoria, sed pro-  
missis simpliciter illa const. affecta, si ipse perseverauerit, et superior  
20 Hoc typic p<sup>ro</sup>p<sup>ri</sup>o<sup>rum</sup> quinque, vel sic die accurate informem.  
proposito modo de iis quibus ad instrumenta et ad iustitiam pertinet, et lege  
alium p<sup>ri</sup>us libelle, qualib<sup>et</sup> est de imitate Christi subinde receperint.
- 21 Coadiutores ueni temporales, qui legere non debentur, aut qui  
minus ad haec tractanda. Denique interibuntur quamvis in propria uocata:  
iustitia soli corporum plene infundend<sup>ur</sup> hoc, poterunt bonum hoc esse  
aliquis exercitiis corporali aut labore maxima iudicio. uigilium o-  
cupari, sciunt etiam ad alijs;
- 22 Qui cittere ocausam dederunt et singulis facultatibus in quibus uerba:  
lunt singulas perlegunt lectiones eorum iis, qui a suppradetatione tam  
tam cognoscendum in doctrina et proponend<sup>ur</sup> modi sunt constituti, et  
postea exhortatione uerba cuiusdam faciat.
- 23 Huius regim, ambo fratre in societate summis, gratia exercititia non  
fieri, hoc p<sup>ro</sup>p<sup>ri</sup>o experimentum latus est, cap*ut*, non de experimentis agit  
modi diei iuxta 4. cap<sup>it</sup> exam, sed de aggr*at* et ante exercitiis huius  
tempore quo confiteat, n<sup>on</sup> ante ingressum pueri alicui de societate  
suo confessus, tunc enim satisfacti, si ab eo que fieri confessione mea  
p<sup>re</sup>cipit et hoc typic confidam huiusmodi, aut ei quem hujus significare appetat  
iuxta pag*in* 4. cap<sup>it</sup> 4. 86, ita habet alij p<sup>ri</sup>ma confusa uerba n<sup>on</sup> sive  
prosimilegum p<sup>ro</sup>p<sup>ri</sup>ius faciliu*m* remittat quod si non perseverauerit  
in eandem reincepsit. Declarare q*uod* illi, t*u* quia uita cum ad huc ipsi*m* le-  
galis emisit (f*ter* religio*m* determinata) in nostra societate tam  
d*u* obsequio*m* esse, cum ipse in Societate manferit, ead*m* obliga-

- 200
- tenet (hunc est) quia ante ingreditum tenetur; Exploratio unde tempore huius experimenti. Et hanc etiam experimentum accipit et commune donum habet; in predictis, ubi cuiusvis usus est in probat. Datus exercitio Novitij sent;
- 24 Si cuiusquam natale, vel aliquam temporis vel placez ratiory hiscens non esse tamduo. Ex mentali exercitio continuanda, antea ex exercitu aggressus per quatuor, vel quinq. de natura, et separatio recreari potest, vel hi magistri ratione nescierunt, facta confitetur, et per alios exercitii p. h. admodum. Tad, ut hec relaxatio turpis et natale vel aliam rationem prototyndia magistrorum ratione natale fuit, et erit simpliciter etiam ad communem connectu[m] admitti, et sic firmior fuerit exercitio peragere.
- 25 Si superior intercedent cum domi responsum, currit, ne in libro ad id designato, cum respondeat procurator habeat debet, turbatus quod quis amissusque in domum attulerit, cum subscriptio eius, qui examinatus est, et ut hec alieni separatione assentitur, prout biennio exploratio confuta uobis emisisti.
- 26 In aliis libris quae ipsius habebit, non est. Nam, et annu[m] ingrediens uniuscunq[ue], incipiens a die, quo p. probatione vobavit et nomen, et patrem, et quod contentus sit et servare omnia ei proposuit. Quando vero aliqui in coadiutores temporibus, et in differentes dominantes, speciatione scripto declararetur, quod de tales examinati, et domini fuerint echeles, qui examinatus est manu sua subscriptus et si scribere nesciret, alius eius nomine scribat;
- De 2<sup>a</sup>. probat; Cap; 3<sup>um</sup>
- De experimentis
- 27 In p[ro]p[ter]a diligenter curie, ne Novitij ex illis experimentis, quae in locis

vit. 2<sup>o</sup> transirent serio; et cum desiderato fratre exercerentur, intelligunt. preij puerum. Non ita pars partum in his probatioris populi est. Exercitio optime p. singulis eo, quae procedunt ovo; scripto tunc at exaltis condantur secundus utriusque dicitur. Et captum, iuxta signis libri exercitio; pretermisit tamen ipsi, que ad illuc. ipsi sunt, ut inde periret alia certam, ac nos non infinito ~~non~~ conseruante mente, et uoce orandi rationem habeant, quam impetratum servare debant.

29 Quod 2<sup>o</sup> experimentum quod hospitali pueris veniente decimis, uidebit iste, quid magis expediat, an nos huius officium capere, et domire, an vero aliquot horum quicquidie ministerium? quod impenitentia proibit. Dicunt, ne nostri nemici feruere ualeat in his, nescient aut perinde contagionis alienius morte. Le exponant: admodumq; ne ingrediantur partibus illam xenodochiam, ubi mulieris habitare solent.

31 Monse alio ad peregrinans sine pecunia militabunt, opifiatum pro Christi amore mendicando, ut ad incommoditate perecedere, et domiendre abscondant et ut omni posse abiecta quae in pecunia, uerbo alijs exercitii possent constitire, eam inbegre, ac uera cum fiducia in domino confituantur.

32 Trucentos ne indecet, ac temerari quales his peregrini rationibus notabile detinentes et perirentur, ne fiane aperte hyeme, aut feruentore ostente, illisq; regulas peregrinorum litteris portentes et cum opus erit particulariter etiam inscriptionem tradet et ab ultimo loco ad opem pereverniunt tunc timonius a Hugo. Domus, uel Colles, si loci sibi fuerint, uel ab aliis fide dignos secum ferant, modicam devotionem fecerunt. sine illa ceteris que uela ex pueris sunt. Et in 2<sup>o</sup>, 3<sup>o</sup>, et 6<sup>o</sup> experimento iuxta constat id ijs seruatur;

- 33 In 4<sup>o</sup> experimento, quo in officiis ab ecclesiis exercitetur aduentus  
ne nimia corporis fatigatio, spūi obrutus et a scholasticis  
fiat postea ad propriam cūiusq; abnegationem et humiliatio-  
nem, quam pro domestica aliquo necessitate, dum aucta ha-  
probato sit in domo probati vacabit, qui ita probatus ab aliis  
exerciti. Nonitioium exceptis Conferentia et exhortatio ordinaria
- 34 Cum vero probatio non sit in loco Lmbt, sed in domo h. Professorum  
aut Collegij, sit alioquin, qui Nonitioi peculiare cura  
gerat ut in reservatione separati sint adiuncti aliis, a  
quibus in dies iucundi possint —
- 35 In docencia doctrina xpiana pueros ac pueras rurales pub-  
licos, vel primatum prout occasio se ostulerit, et in dominicae  
commodis usum futuris tangi, in se proprio nostre instituti  
Nonitioi exercendis curabit, huiusque puerizatione —
- 36 In Confessionib; audiendis, et predicatione brevi verbi Do-  
mi aut prij ex ea fine piani probentur, qui ad huius  
ministeria donum invenientur, et tunc explicationis speci-  
men iam dederint et tamen modo re tangi. operarij ordi-  
narij ad ministeria Regi excedenda exponantur sed brevi  
tempore et ad probationem —
- 37 Namet si exercitia optima exacte omniq; in principio tradenda  
sunt, quod ad reliqua tamēr experimento, h. mod conser-  
mutand; aut multo moderando inducatur, id ne faciat inconsulta  
Proleti, quoniam anteponere, aut postponere iste ea poterit  
pro ratione gloriarum, temporum aut locorum —

38

Tormenta, ne de probis inter se debitis patib; distinguantur ita ut  
honesti una pacta aliquando ad solita exercitia donis probis esse  
decent ut corpore, et. pro ricerati uberiori fructu exponendi la-  
boris colligant ea tamia ratione ut intra annum omnes alibi  
nuntur. Quod si pecuniam aliqua de causa hys probis ad reman-  
num deferenda videbentur, prius honesti consulatur.

39 Secreta hys experientia alia fieri hoc biennio probis possunt  
et hec ead ex parte repeti, qd in dno ista expedire indicauer-  
int et quid omnia cum matrib; et pueris, qd fieri eas  
extirpationem facienda.

### De institut; et regimine Novitiorum

40 Ne fiant mortific; publica nisi ordinaria iuxta Confessos  
ut hunc per solita experientia pretere officiis Clemencie,  
Comitarii Emporii, ad comportanda ea, quae emuntur, indu-  
uestris uilioribus, que tamen religiosi deceare, ita alia i genu  
ut in officiis Rectoris dicuntur.

41 Concedit ut qui probantur uestibus ratione ad mortific;  
et abnegatione huius et ad mundum eiusq; uanitate vobis perh.  
conculcandam inuenientur ead quid, ut combatendo, officium  
et ipsorum circumst; patient. Dispositione autem eius relin-  
quita rate qd habeat, in eum obseruat, qd usq; in seculo late-  
runt incedere sine permittend; an non cum alijs eaffuentiam

42 Confere, ut aliquo occasione prebeat is, qui probantur exer-  
cendo obedientiis pauperientij iustute vestig; beatando ad maiorem  
ipotorum utilitatem optime, in hoc tamen mensura, iuxta uniuscen-  
sus uires, obtinet.

43 In pauperientiis et corporis afflictionib; aduersitat, ne nimis huic regi-  
us tantopere uires debilitet, ut profeta ad ministeria nostri

- 44
- instituti iniitiae reddantur: nec contra tanta in illis sit reprehensio  
ut feruore ipsius refrigerante humani ac inferioris affectus mea-  
44 Lectiones fiant de his, quae ad institutionem pertinentes et continen-  
tes litteras, syntaxis, regulas et const. huius zoigni*rum* de iis, quae in  
examine et 3. parte habentur, aut de aliis, quae ex referuntur,  
mutata inter se materna, ut secundum collat, hodiernis lectionibus  
facilius sit, et simplex et ad Novitiorum animos ad instituti amore  
et fiduciam iurant. <sup>rum</sup> Lectiones prouocatos accommodantes  
45 Explicit breui oratione: Doceina christiana et modus bene etew  
fructu confidendi, communicandi, misericordi, et iusti decen-  
ter ministrandi, orandi itaq; meditandi, et libet deniq; prius le-  
gend pro capitulo uniuscunusque tractat.
- 46 Promoneat crebro Novitios ut in omnibus rebus Deum pregeant,  
et in suis actibus intenti puram ad dei beneplacita dirigant, ac  
familiariter cum Deo in spiritu deuotissimis exercitiis praecurrent,  
et tantu*m* ita sint instructi Novitiis, ut nihil affectionis, quod  
Divina gratia consequitur possit in absolute nostri instituti obser-  
vare, pretermittant.
- 47 Omnis i*ps*alter habet, ut magis illis praecepit, ad quos  
invocabit cum illis frequenter conflationem agere et ratione no-  
unsquam rerum suarum membris exigere; in his autem mina-  
lis colloquij magna utilitate possumus esse ciat.
- 48 Det operam, ut Novitiis religiosam modestiam deferant in ux-  
ta const. et regula, quae de ea conscripta sunt, in quib*z* et omni  
Novitatu*rum* diligenter instruend*rum* erant;
- 49 Cognoscat quem procedent modum in oratione et examine ser-  
uent

- uent et petat interdum an corbo aliquem ciborum attribuerit examen  
particulare atque quando resistunt temptationib; an propriis remediis  
utantur; in agnivendis virtutib; quam ratione teneant, et inde  
lyat remum, in his omnibus prospexit ea que ab ipsiis acceptarunt  
50 Si aliquis sollicitetur, de postribus ab hominibus, qui in  
via sua non bene procedunt et ex iedat illum in alicuius locis  
transfiri, benniciale compositione moneat.
- Si si duo in eisdem cubiculis habentes alterum eorum eiusmodi sit, ut  
minime dubitetur, quin alter sit eius societate perfectus  
et unus ob causam inter cubicula, que secundum uniusq; immi-  
num assignantur, par est, aliquo maturo ex antiquitate  
huius intermissionis.
- 52 Si aliquando permittentur uirrectus ut aliquis consanguineos vel amicos, quos in seculo habebat alloqueretur, eorum  
aliquos ad designatae fiducie, et breviter, nisi ob particulares  
ob causas aliud statuerit sive in collegio Tomis, vel College.
- 53 Nonnulli non sunt, ut plurimum assignandis in socios no-  
tri, qui dicunt donos secularium, nec debent habere of-  
ficia publica, in quibus necessarium sit agere cum exercitiis  
ut Cryptis, Sanitoris, et Sacristis.
- 54 Videat num aliquis in leticiis quodcumque assignandi time-  
re uelatis loqui possint, non enim illis et colligatis proficiant  
in hoc, et huiusmodi sine facultate exercent, debent ei assignari.
- 55 Remaneat eos, ne nota ante biennium emitant sine su-  
periorib; facultate, quam in p: anno Nonnullatus solus trouli-  
re malum conservatu dare poterit; Itorum autem, quae haec  
nota semel agend te explicit suff: iuxta formulam societatis ex-  
miserint, memoria in libro aliquo astringatur et restea habere

- 100
- 56 Huiusmodi, sed in anno statuti temporibus scorpum ab alijs, que  
biennium exploraverunt ipsi simul inter se illa renoverebant  
57 Diligenter observare debet in tempore probationis decursu, an iactus, quo  
inutilem nosq; insitum probabili futurum sit, in quo maior haben-  
da est ratio boni communis societatis ad gloriam dei, quam parti-  
cularis cuiusque, quod autem servat in hac re ad minimam. Et isto quo  
quicunque ad croniniale scribat, ut iste prouident.
- 58 De singulis autem sub fine biennii ad eundem scribat, ut cum illis  
in facultate consueta nota societatis emittant aut bilingue  
centur; prius autem, quia nota emittant per hebdomada spatiis  
se colligant et aliquae exercitia optime, propter alia, quae pre-  
scripta sunt, faciant;
- 59 Scolastici, qui studiis absolubis 3. probationis anni agunt  
in variis experimentis, et associatione in nonnullis iustis dictis, quem  
vis illius prius iam spuncer fuerint, probentur. Huius autem  
probationis tempore in scola affectus se exerceant, et in rebus  
spiritualibus, et corporalibus, quae ad proficaciam humilitatem, et abne-  
gationem uniuscuius amoris servit, voluntatis, et industrij propria,  
ad maiorem cognitionem, et amorem dei conferunt, infistant.
- 60 Adhibeat diligentia, ut Coadiutorum temporales in modo ordine  
iuxta Constitutio instruantur, et quod mysteriorum sacrarum Docent, et pri-  
uationem instruant, ut ad hanc usciosus ministeria afficiantur,  
et sorte mortalia contenti sint;
- 61 Exhortationibus ordinariis omnes interfici, Coadiutorum tamen  
temporales, et indiferentes non interrogentur, in conferenda

100

est nisi ex rerum et gloriarum Delectis, nec ad Tunc convenienter  
ut si quis per sex menses ad minimis in domo locutionis hinc  
relegat ante biennium tunc sic in terra magistri erunt ut alijs  
officiis ad instar aliorum Coadiutoriorum vocare possint et tam  
per ordinarius orationis Domini, vel Collegij, ubi agere, habeant  
experimenta tamen ad eum apostoli fratres intra annos ab solvendo  
bi Quare erit concio domini, vel in Ecclesia, quam Noriti finit  
audiri: Et de a lectionibus, et confidientibus et Tunc liberemur  
62 Singulis sedematis de una a solebiter exercitiori vocare, in  
qua aliquis honeste recreacionis poterunt timore domini, vel

### De examine semestri Noritiorum

63 Sexto quoque mense per biennium præstationis litteras Apof-  
tolicas, et regulas unusquisque videre et considerare debet, et  
Examen reliquo 2. et 3. capitulo, et alijs que ad gradum suum  
non pertinent ut regula 2. et 3. dictum est, deinde postquam  
huius omnia viderit, interrogetur;

64 In predictis omnibus contentis sit, an uero aliquid dubium vel  
dificileatis circa ea occurrat, qua experimenta percipias  
et quomodo in illis te subvenias;

65 An uires lib. equalis et opes sufficiens sentiat ad labo-  
res perferendos, qui in Societate requiruntur; num deli-  
ciet habeat huius propositorum uivendi, et moriendo in  
haec Societas IESU Domini nostri;

66 Examen hoc factu esse notetur scripto ut constet, quod liqui-  
tioni occurrat aut h. qua mutatis alienis momenti accidat  
sive in editione reddatur;

67 Cenam qui te examinatus es reddat sat. confititur sibi: aut

100

quem sup<sup>r</sup> deligaverit, et ab ultima Confessio glori incipiendo gtr con-  
ficitur Sacerdoti, qui fuerit a sup<sup>r</sup> designatus

## De ordine Domus probationis Cap; 4<sup>um</sup>

68 Noviti<sup>m</sup> mane post pulsum cantam, dum surgunt se induant,  
et lectum detinenter operantur, alii ras orationes ad Deum fruuntur  
aut aliis suis in Ihsu meditentur, et religiosi temibore ipsius pia-  
sique leues, aut alia ratione ad orationes sequentes prece-  
puntur.

69 Lectio integrum horum orationis mentale, aut vocali vel meditacione  
iuxta cuius<sup>t</sup> caput, et magistri Institutionis instructione.

70 Absoluta orat. media illi concessa ad lectum, et cubulum com-  
ponend, et acquisiciōnē quem fructum ex omni. collegient;

71. Post hanc missam deinceps ad reverentier audiatur, quae solleita  
intus intellitioni seu intercessione, quia de rebus propria. hys in  
hacten modo per dominum eorum illi fieri: reliquo autem die  
dia statim recessent auditæ et conferent inter se terti, aut que  
terti fine illa disponit se cum humilitate, et modestia.

72 Secundū de iis rebus ut melius ad proximū redirentur, eas  
hora fieri collationēt has rationes, ut rectio proponantur  
inter per unum, aut plurim a magistri designatos repetantur,  
proponat aliquis, quonodo vincatur talis tentatio, aut  
difficultas in re proposita, aut unde oratur hoc, vel illius im-  
pedimentum est quod remedijs possit adhiberi, et alia timoria,  
potest. autem aliquis exercit quod lib. occurrat, magis-  
ter constituet, quid tenetur.

73 Religiosi coram ore uq; ad examen, quod semper ante prandium  
fuerit.

- per 4. Horae partem in suis officiis, aut in aliis ut extritio corporis;  
aut labore manuam a magistro Norberto exscripto occupabuntur.  
Alii in tam tam tempore oratione, et tertium ante prandium trahunt  
aut regulis, et doctrina. <sup>in</sup> Quare, et alii, que iuri magistri extritio  
cum eius conuersis, addiscendi, et remonstrandi.
- 74 Postquam enim consequitur prandium quo ab aliis horum integrorum  
recitationi debunt, tam qui in aliis, quam qui in posteriori  
missa pranzi erunt? Tempore huius Recitationis soteriæ atque  
huius colloqui, cummodo successivè quām ulticor non conuer-  
niant, nisi alteri magister audiretur. Tamen ad eum et exim-  
polis vita ipsi, vel causam, aut de his, que euangelizatio-  
nem in societate fuit, aut de re aliqua, ubi in Tomis
- 75 Ex parte recitationis glorificationis, audiens campani sonitu te-  
to incola recipiunt preter id quod in alijs officiis  
occupari erunt, ut aliquid legant, vel scribant, vel quidlibet  
ad hanc iuxta magister prescriptam.
- 76 Post finitum horum omnium ac magister conuenient, et pen-  
sum aliquod eam, que antea memori mandauerint, redi-  
dent; Et tunc ex parte illis ut aliquid secundum predicationis per-  
sonam horum docent et præparant, inde can recitabunt  
una stante, et interrogante, et aliis respondenti, vel teste  
inuidi interrogantibus, et instruantur in modo docente illam  
iuxta modum regis, uno vero de eiusdem hodierni fiant Tomi
- 77 His expletis ad huius officia, vel ad aliud legere, aut  
alijs occupationes se confirant: Deinde ante ultimam horam  
que ex ea procedit, per semihoram oratione uocabunt: ipsam

105

verso hora ultimam sequente ante cenam partim officiis domesticis, partim corporali exercitatione, vel alijs occupationibus, quos magister prescripsint, impendit.

78 Post Cenam horum intermissione recreatione dabunt religiosi tempore usq; ad examen et quod tempore filii antea cunctis carceri qd. hodie partur poterunt aliquid ligere, vel alia vel se ad orationem separatis dei preparare, vel atque facere, non arbitrio magistri Noritiorum.

79 Noritiis inter lete conuersari non conuenit: sed silentium in quiete et cunctis conuersari obseruare, nisi in rebus in quib; locupleti recesserit ex excepto recreationis tempore, deinde iam 1<sup>o</sup> dictum est.

Expi. 8<sup>th</sup> Junij

De examine eorum, qui expletio biennio in scholasticos approbatos admittuntur.

80 Postquam quis biennium Noritiarum servatus expi-  
mentis expletuerit et ea interrogaciones, quae sexto quatuor  
mensi finit inservient ales, non scholasticorum emittat interrogacionem.

81 An velit se duci vincere circa ea quib; studere debet  
de studiorum modis et tempore, iuxta quod usq; videbitur.

82 An contentus futurus sit iusq; atq; ali; in Collegeis non  
agere, nullisq; privilegiis, aut prerogatiis minimum om-

nium, qui in eis faciunt, anteire omnia cura usq; velin

83 An statuerit omnino apud se studiis expletis, ita